

6130

Bratislava 25. 9. 2024

Č. S-MSSR-000020/2024

ROZHODNUTIE

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „správny orgán“) ako orgán príslušný podľa § 28 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZZTP“) **v konaní o inom správnom delikte** začatom dňa 16. 5. 2024 doručením upovedomenia č. S-MSSR-000020/2024 z 16. 5. 2024 podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP proti znaleckému ústavu Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline

rozhodlo:

znalecký ústav Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, sídlo: ul. 1. mája 32, 010 01 Žilina, IČO: 45739757, zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov pod evidenčným číslom 900020 (ďalej len „znalecký ústav“ alebo „účastník konania“),

v znaleckom posudku _____ pre zadávateľa: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, v trestnej veci (ďalej len „ZP“),

1. na stranách 102 (k tabuľke č. 6), 105 (k tabuľke č. 9), 107 (k tabuľke č. 12), 110 (k tabuľke č. 15), 115 (k tabuľke č. 20), 118 (k tabuľke č. 22), 120 (k tabuľke č. 25), 123 (k tabuľke č. 28), 129 (k tabuľke č. 32), 131 (k tabuľke č. 35), 134 (k tabuľke č. 38), 137 (k tabuľke č. 41), 140 (k tabuľke č. 44), 146 (k tabuľke č. 50), 149 (k tabuľke č. 53), 155 (k tabuľke č. 57), 158 (k tabuľke č. 62), 161 (k tabuľke č. 65), 165 (k tabuľke č. 68), 168 (k tabuľke č. 71), 170 – 171 (k tabuľke č. 74), 173 (k tabuľke č. 77), 176 (k tabuľke č. 80) uviedol, že hodnotu človekohodiny stanovil na základe verejne prístupných cenníkov, poskytnutých podkladových materiálov a z realizácie IT projektov vo verejnom sektore, avšak verejne prístupné cenníky a realizované IT projekty vo verejnom sektore nie sú vymenované v časti „úvod“ medzi podkladmi, čím porušil povinnosť uviesť v časti „úvod“ výpočet podkladov, z ktorých pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal, teda porušil ustanovenia § 17 ods. 5 ZZTP,

2. uviedol hodnoty pre jednu človekohodinu podľa špecializácie: Architekt (systémový a databázový) – 64 eur na stranách 102, 110, 128, 133, 154, 164; Architekt (systémový a databázový) – 68 eur na stranách 115, 136, 140, 145, 167, 170 ; ICT analytik – 52 eur na stranách 102, 107, 110, 128, 131, 133, 154, 161, 164; ICT analytik – 55 eur na stranách 115, 117, 120, 136, 140, 142, 145, 148, 161, 167, 170, 173; Designer – 48 eur na stranách 102, 110, 128, 154, 164; Designer – 51 eur na stranách 115, 117, 136, 140, 145, 167, 170; Programátor – 52 eur na stranách 102, 104, 107, 110, 128, 131, 133, 154, 158, 161, 164; Programátor – 55 eur na stranách 115, 117, 120, 122, 135, 140, 142, 145, 148, 161, 167, 170, 173, 175; DB administrátor – 58 eur na stranách 102, 104, 107, 110, 110, 128, 131, 133, 154, 158, 161, 164; DB administrátor – 61,50 eura na stranách 115, 120, 122, 136, 140, 145, 148, 161, 167, 170, 173, 175, avšak v obsahu ZP sa nenachádza výpočet uvedených hodnôt, čiže nie je možné identifikovať, aké vstupné hodnoty boli do výpočtu z verejne dostupných cenníkov, poskytnutých podkladových materiálov a realizovaných IT projektov na tvorbu softvérových diel vo verejnom sektore použité, teda nie je možné preskúmať výpočet, ktorým dospel k uvedeným hodnotám pre jednu človekohodinu, čím porušil ustanovenie § 17 ods. 5 ZZTP.
3. uviedol k tabuľkám č. 6, 9, 12, 15, 20, 22, 25, 28, 32, 35, 38, 41, 44, 50, 53, 57, 62, 65, 68, 71, 74, 77, 80, že hodnotu pre každú špecializáciu (úlohu) stanovil na základe „poskytnutých podkladových materiálov a skúseností z realizácie IT projektov na tvorbu obdobných softvérových diel vo verejnom sektore“ a zároveň uviedol, že pre každú špecializáciu (úlohu) stanovil hodnotu na základe „verejne prístupných cenníkov, na základe poskytnutých materiálov a skúseností z realizácie IT projektov na tvorbu podobných softvérových diel vo verejnom sektore“, čiže tvrdí, že použil údaje z dvoch typov zdrojových databáz a zároveň tvrdí, že použil údaje z troch typov zdrojových databáz, čo je rozpor, čím znaleckú činnosť nevykonával riadne a porušil tým ustanovenie § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP,

čím sa dopustil

iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP

za čo mu správny orgán ukladá sankciu

pokutu vo výške 400 eur podľa § 26 ods. 3 písm. a) ZZTP, ktorá je splatná v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v Štátnej pokladnici IBAN: SK20 8180 0000 0070 0014 4110, variabilný symbol 0020, alebo do pokladne správneho orgánu.

Odôvodnenie

Okolnosti vedúce k začatiu správneho konania

Okolnosti predchádzajúce začatiu správneho konania

Ministerstvu ako orgánu dohliadajúcemu nad výkonom znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti podľa ZZTP bolo dňa 18. 12. 2023 doručené podanie označené ako „Podnet na preskúmanie činnosti znalca“.

V podaní bol spochybnený ZP. Podľa podávateľa podnetu účastník konania nezaberal preskúmateľnosť cenníkov, z ktorých vychádzal pri stanovení všeobecnej hodnoty informačného systému. Následne mal účastník konania v roku 2023 predložiť súdu cenníky, avšak podávateľ podnetu vyjadril pochybnosti o ich pravosti a dátume ich poskytnutia.

Ministerstvo posúdilo podanie ako podnet podľa § 27 ods. 1 ZZTP, keďže uvedené pochybenia mohli byť závažnými pochybeniami pri výkone znaleckej činnosti.

Ministerstvo si vyžiadalo listom z 29. 1. 2024 od účastníka konania rovnopis ZP a doručenie doplňujúcich materiálov o cenníkoch z roku 2023, a to v lehote do 20 dní od doručenia výzvy. V prílohe výzvy sa nachádzala kópia podnetu a výzvou bolo znaleckému ústavu umožnené vyjadriť sa k podnetu. Výzva aj s prílohou bola doručovaná znaleckému ústavu nasledovným spôsobom: príloha dňa 30. 1. 2024 a výzva dňa 21. 2. 2024.

Znalecký ústav doručil ministerstvu dňa 11. 3. 2024 podanie označené ako „Výzva pri výkone dohľadu – odpoveď“ zo 7. 3. 2024. Súčasťou podania je vyžiadaný rovnopis ZP, stručné vyjadrenie k podnetu a príloha označená ako „Plnenie úlohy číslo 21 vyplývajúcej z materiálu Informatizácia 2.0 revízia výdavkov“, ktorý spracoval Inštitút digitálnych a rozvojových politík, MIRRI, december 2020. Ďalšou prílohou je článok „Sadzby v IT Koľko stojí služby IT expertov?“, autorov Marian Tihanyi a Michal Jerga, zverejnený v máji 2022, ako aj ďalšie objednávky, rámcová dohoda a ponuky z oblasti IT služieb.

Ministerstvo po kontrole ZP zistilo možné pochybenia riadneho výkonu znaleckej činnosti znaleckého ústavu a rozhodlo začať proti nemu správne konanie za porušenie ZZTP.

Okolnosti vedúce k vydaniu rozhodnutia

Správne konanie o inom správnom delikte proti účastníkovi konania bolo začaté dňom doručenia upovedomenia o začatí správneho konania č. S-MSSR-000020/2024 zo dňa 16. 5. 2024 (ďalej len „upovedomenie“) účastníkovi konania, t. j. 16. 5. 2024, pre skutok vymedzený v skutkovej vete upovedomenia, ktorým mohol naplniť skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP.

Správny orgán upovedomením vyzval účastníka konania, aby v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku, ak to uzná za potrebné, najneskôr do 20 dní odo dňa doručenia upovedomenia opísal všetky rozhodujúce skutkové okolnosti, na základe ktorých stavia svoju obranu, a v tej istej lehote zároveň označil (predložil) do spisu všetky dôkazy, ktorými preukazuje svoje tvrdenia a navrhol dôkazy a ich doplnenie. Okrem uvedeného bol účastník konania poučený správnym orgánom o jeho základných procesných právach a o predmete i účele vedeného správneho konania.

Účastníka konania na začatie správneho konania reagoval podaním z 5. 6. 2024 označeným ako „Vyjadrenie k upovedomeniu o začatí správneho konania č. S-MSSR-000020/2024“, doručeným ministerstvu 7. 6. 2024 (ďalej len „vyjadrenie“). Účastník konania vo vyjadrení priznal pochybenia, oľutoval ich a navrhol upustiť od uloženia sankcie.

Získané podklady založené v administratívnom spise boli dostačujúce pre rozhodnutie.

1. Ustanovenia právnych predpisov vzťahujúcich sa na zistené skutočnosti

Podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

Podľa § 17 ods. 1 správneho poriadku účastníci konania, ich zákonní zástupcovia a opatrovníci sa môžu dať zastupovať advokátom alebo iným zástupcom, ktorého si zvolia.

Podľa § 17 ods. 3 správneho poriadku splnomocnenie na zastupovanie treba preukázať písomným plnomocenstvom alebo plnomocenstvom vyhláseným do zápisnice. Správny orgán môže v nepochybných prípadoch od preukazu plnomocenstvom upustiť.

Podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania došlo správne orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

Podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku o začatí konania správny orgán upovedomí všetkých známych účastníkov konania; ak mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon, upovedomí ich o začatí konania verejnou vyhláškou.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník konania a zúčastnená osoba správne orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správnym orgánom a obsah vlastných evidencií správneho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správne orgánu z úradnej činnosti, ktoré nemusia účastník konania a zúčastnená osoba správne orgánu dokladovať.

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 34 ods. 1 správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

Podľa § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť riadne a v určenej lehote.

Podľa § 17 ods. 5 ZZTP, titulná strana znaleckého posudku obsahuje identifikačné údaje znalca a zadávateľa, číslo spisu alebo objednávky, označenie „znalecký posudok“, poradové číslo znaleckého posudku, stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania, počet strán a vyhotovení znaleckého posudku. Úvod obsahuje úlohu, účel a predmet znaleckého skúmania a výpočet podkladov, z ktorých znalec pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal. V časti „posudok“ znalec uvedie opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, uvedie postup, na základe ktorého sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. V časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Podklady, z ktorých znalec pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal, nemusia byť prílohou znaleckého posudku, ak sú verejne prístupné alebo ak sú súčasťou spisového materiálu, v takom prípade znalec odkáže na zdroj spôsobom, aby nebol zameniteľný. Rozsiahle podklady možno uložiť na prenosný nosič dát, ktorý je súčasťou znaleckého posudku; to neplatí pre znalecký posudok podaný v elektronickej podobe.

Podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname sa dopusti iného správneho deliktu, ak poruší povinnosť pri výkone činnosti alebo v súvislosti s výkonom činnosti ustanovenú týmto zákonom.

Podľa § 26 ods. 3 ZZTP za iný správny delikt možno uložiť:

- a) pokutu od 50 eur do 2 000 eur fyzickej osobe, od 50 eur do 20 000 eur právnickej osobe,
- b) zákaz výkonu znaleckej činnosti, tlmočníckej činnosti alebo prekladateľskej činnosti na obdobie najviac jedného roka,
- c) vyčiarknutie zo zoznamu.

Podľa § 26 ods. 4 ZZTP, sankcie podľa odseku 3 možno uložiť jednotlivo alebo popri sebe; sankciu podľa odseku 3 písm. b) a c) možno uložiť súbežne len so sankciou podľa odseku 3 písm. a). Za iný správny delikt podľa odseku 1 písm. b) nemožno uložiť pokutu nižšiu ako 100 eur.

Podľa § 26 ods. 5 ZZTP, pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť porušenej povinnosti, spôsob spáchania iného správneho deliktu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia a osobu páchatelia, ako aj na to, či bol za ten istý správny delikt v minulosti uznaný vinným a aká sankcia mu bola uložená.

Podľa § 27 ods. 1 ZZTP ministerstvo z vlastnej činnosti alebo na základe podnetov fyzických osôb alebo právnických osôb preskúmava spáchanie iných správnych deliktov podľa tohto zákona.

Podľa § 28 ods. 1 ZZTP iné správne delikty podľa tohto zákona prejednáva ministerstvo.

II. Právne posúdenie vecí správnym orgánom

Predmetom správneho konania bolo predovšetkým zistiť, či znalecký ústav spáchal skutok vymedzený v upovedomení, či je tento skutok iným správnym deliktom a aká je závažnosť konania.

Skutková podstata iného správneho deliktu právnických osôb je tvorená subjektom, objektom a objektívnou stránkou.

Subjekt

Skutková podstata iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP vyžaduje špeciálny subjekt, a to páchatela, ktorý je znalcom, tlmočníkom alebo prekladateľom zapísaným v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov. Z verejne prístupných zdrojov a aj vlastnej činnosti je správne mu orgánu známe, že účastník konania je zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov od 20. 5. 2013, pričom do dnešného dňa nebol zo zoznamu právoplatne vylúčený. Správny orgán má preto za dostatočne preukázané, že účastník konania tento znak skutkovej podstaty prerokovaného správneho deliktu naplnil v čase spáchania a prerokovania správneho deliktu.

Objekt

Všeobecným objektom iných správnych deliktov na úseku znaleckej činnosti je verejný záujem na správnom a zákonnom vykonávaní znaleckej činnosti. Druhovým a individuálnym objektom iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP je povinnosť vymenovať v časti „úvod“ podklady, z ktorých pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal, zabezpečiť preskúmateľnosť výpočtov a neuvádzať rozporné informácie o použitých podkladoch pri tom istom predmete skúmania.

Konaním znaleckého ústavu, tak ako je uvedené v skutkovej vete výroku tohto rozhodnutia, boli porušené vyššie opísané druhy objektu. Správny orgán má preto za dostatočne preukázané naplnenie aj tohto znaku skutkovej podstaty prerokovávaného správneho deliktu.

Objektívna stránka

Obligatórnymi znakmi objektívnej stránky sú konanie, následok a tzv. kauzálny nexus, teda príčinný vzťah medzi konaním a následkom.

Na účely naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty prerokovávaného správneho deliktu bolo potrebné zistiť, či v danej veci znalecký ústav konal tak, ako je uvedené v skutkovej vete výroku tohto rozhodnutia, či existujú škodlivé následky protiprávneho konania, a či medzi konaním znaleckého ústavu a škodlivým následkom existuje kauzálny nexus.

K bodu 1. skutkovej vety výroku rozhodnutia – neuvedenie podkladov v časti „úvod“

Podklady, z ktorých znalci vychádzajú, musia byť uvedené v časti „úvod“. Znalecký ústav na množstve strán ZP uviedol, že vychádzal z verejne dostupných cenníkov a vlastných realizovaných IT projektov vo verejnom sektore.

Správny orgán preskúmal prílohy ZP, ktoré sú priložené na elektronickom nosiči dát (USB kľúč ADATA UV150/16GB). V prílohe označenej ako „3. doplnenie podkladov_znalec_II“ vo formáte pdf, ktorý obsahuje 744 strán, 528 MB, sa nachádza jediný cenník spoločnosti LYNX spoločnosť s ručením obmedzeným Košice z 1. 5. 2013, označený ako „Návrh riešenia Detica NetReveal“, na strane 208 tejto prílohy, s hodnotou 600 eur pre jeden človek/deň. Okrem uvedeného sa jeden cenník nachádza v prílohe označenej ako „2. Zväzok 4_zmluvy“ vo formáte pdf, 1066 strán. Ide o ponuku spoločnosti Allaxis s.r.o., ktorá je prílohou zmluvy z 27. 12. 2013, na strane 33 tejto prílohy. Z uvedeného je možné dospieť k záveru, že časť „prílohy“ obsahuje cenníky z poskytnutých podkladových materiálov. Prílohy však neobsahujú žiadne verejne prístupné cenníky, ani odkazy a názvy týchto cenníkov. Rovnako

neobsahujú informácie z realizovaných IT projektov vo verejnom sektore účastníka konania, napr. kópie zmlúv s rôznymi verejnými obstarávateľmi, ktoré by mohli byť priložené ako prílohy alebo odkaz na tieto zákazky, ak sú údaje o človekohodinách / človekodňoch v týchto projektoch verejne prístupné. Vymenovanie použitých verejne dostupných cenníkov a IT projektov, ktoré účastník konania realizoval, sa v časti „úvod“ nenachádza, a tieto podklady nie je možné identifikovať ani v časti „prílohy“.

Účastník konania vo vyjadrení poznamenal k tomuto bodu upovedomenia, že „došlo zo strany ÚSI ŽU k nevedomej nedbanlivosti (culpa negligentia), tak ako je uvedené v skutkovej vete tohto bodu. Zodpovedný riešiteľ s ohľadom na tak náročný úkon, čo do obsahu a rozsahu znaleckého dokazovania neúmyselne opomenul uviesť výpočet všetkých podkladov v časti „Úvod“ dotknutého znaleckého posudku“.

Obsah spisu odôvodňuje záver, že účastník konania porušil povinnosť uviesť v časti „úvod“ podklady, z ktorých pri vykonávaní ZP vychádzal, čím porušil povinnosť ustanovenú ZZTP.

K bodu 2. skutkovej vety výroku rozhodnutia – nezabezpečenie preskúmateľnosti výpočtov

Ďalším pochybením, z ktorého bol podozrivý účastník konania, je nemožnosť preskúmať výpočet, ktorým dospel k jednotkovým hodnotám pre človekohodinu v rôznych špecializáciách. Účastník konania uviedol v ZP, že vychádzal z rôznych údajov: verejných cenníkov, poskytnutých podkladov a skúseností z realizácie IT projektov. Aké vstupné hodnoty z týchto zdrojov zahrnul do výpočtu jednej človekohodiny, nie je možné z obsahu ZP zistiť. Aj ak by boli v prílohe ZP uvedené cenníky, realizované IT projekty, v obsahu ZP sa musí povinne nachádzať preskúmateľný výpočet; ide o základnú podmienku, aby bol postup znalca preskúmateľný. Táto povinnosť sa uplatňuje vo všetkých odboroch znaleckej činnosti, čiže ak ide o kvantitatívne ukazovatele, znalci v znaleckých úkonoch uvádzajú všetky vstupné kvantitatívne hodnoty, nielen výsledné, napr. pri výpočte obstavaného priestoru domu znalci musia uvádzať šírku, dĺžku, výšku, podlahovú plochu, výpočet pre každé podlažie, nielen výslednú hodnotu obstavaného priestoru stavby ako celku. Pri stanovení jednej človekohodiny napr. pre špecializáciu: Architekt (systémový a databázový), mal účastník konania povinnosť uviesť, z akých údajov (cenníkov, projektov, podkladov) vychádzal, uviesť ich hodnotu a vykonať v obsahu ZP výpočet. V cenníkoch, ktoré sú uvedené v časti „prílohy“, sa nachádza len cena pre človekoden, nie je tam uvedená pozícia Architekt (systémový a databázový), čiže znalecký ústav mal východiskové hodnoty identifikovať v obsahu ZP pre konkrétnu špecializáciu, vhodne vybrať, prepočítavať na človekohodiny, následnerobiť priemer z viacerých hodnôt rôznych cenníkov. V obsahu ZP sa však žiaden výpočet nenachádza, sú uvedené len konečné hodnoty pre rôzne špecializácie pracovných pozícií pre jednu človekohodinu.

Vyjadrenie obsahuje k tomuto bodu upovedomenia nasledovné: „obdobne ako tomu bolo pri skutku uvedenom v prvom bode upovedomenia, došlo zo strany zodpovedného riešiteľa s ohľadom na tak náročný úkon znaleckej činnosti k nevedomej nedbanlivosti spočívajúcej v opomenutí uvedenia samotného výpočtu, ktorý bol zo strany zodpovedného riešiteľa samozrejmy s ohľadom na obsah dotknutého znaleckého úkonu“.

Účastník konania pochybenie priznal.

Správny orgán uvádza, že neboli zistené liberačné dôvody, ktoré by zbavili účastníka konania zodpovednosti za toto pochybenie, čím porušil ustanovenie ZZTP.

K bodu 3. skutkovej vety výroku rozhodnutia – logická rozpornosť tvrdení o podkladoch

Pri tabuľkách, uvedených v skutkovej vete, v ktorých účastník konania stanovoval hodnotu človekohodiny, je uvedené v častiach ZP pod nadpismi „Priemerná nákladová cena práce“, že účastník konania vychádzal z verejných cenníkov, poskytnutých podkladov a vlastných skúseností. Zároveň však tvrdí v častiach ZP pod nadpismi „Odhad všeobecnej hodnoty...“, že pri stanovení tých istých hodnôt v tabuľkách vychádzal len z poskytnutých podkladov a vlastných skúseností. Ide o logický rozpor, keďže účastník raz tvrdí, že ide o dva typy zdrojov: 1. poskytnuté podklady a 2. vlastné skúsenosti, a taktiež tvrdí, že vychádzal pri stanovení tých istých hodnôt z troch typov zdrojov: 1. verejné cenníky, 2. poskytnuté podklady, 3. vlastné skúsenosti. Ide o logický rozpor, čiže účastník konania bol podozrivý, že časť úkonu nevykonával riadne.

Znalecký ústav k tomuto bodu vo vyjadrení uviedol: „zodpovedný znalec vychádzal z troch zdrojov údajov, ktorými boli poskytnuté materiály zo strany zadávateľa znaleckého posudku, z tých použil najmä počet zamestnancov a dobu realizácie samotného diela, ďalej boli použité verejne prístupné cenníky a cenníky zo skúseností zodpovedného riešiteľa, ktorý posudzoval obdobné IT projekty v rámci výkonu znaleckej činnosti. Teda nie zo skúseností samotnej realizácie IT projektov na tvorbu podobných diel. Ide o nepresnú interpretáciu pojmu, ktorá bola uvedená v dotknutom znaleckom posudku, zo strany zodpovedného riešiteľa, ktorý je občanom Českej republiky, čo malo za následok nie presné vyjadrenie pojmov uvedených v znaleckom posudku.“

Účastník konania pochybenie priznal, avšak liberačné dôvody, ktoré uviedol, ho nezbavujú zodpovednosti za pochybenie, keďže ako právnická osoba, rezortné a metodické centrum znaleckej činnosti, zodpovedá za postup osôb, ktoré poverí vypracovaním znaleckého úkonu a výber občana Českej republiky preto nie je posúdený ako liberačný dôvod logickej nekonzistentnosti obsahu ZP.

- - -

Ministerstvo konštatuje, že neboli zistené objektívne dôvody, na základe ktorých by znalecký ústav nemohol dodržať ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré upravujú výkon znaleckej činnosti.

Z týchto premís má správny orgán dostatočne preukázané naplnenie všetkých obligatórnych znakov objektívnej stránky, a teda aj samotnej objektívnej stránky ako znaku skutkovej podstaty prerokovaného správneho deliktu.

Vykonané dôkazy, resp. podklady pre rozhodnutie založené v administratívnom spise, dostatočne preukazujú záver, že skutok, tak ako je uvedený v skutkovej vete výroku tohto rozhodnutia sa stal, spáchal ho účastník konania, tento skutok naplňa všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP, neexistujú žiadne okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu ani okolnosti spôsobujúce zánik deliktuálnej zodpovednosti znaleckého ústavu z prerokovaného deliktu. Na podklade tohto postulátu mal správny orgán za opodstatnené rozhodnúť o vine účastníka konania zo spáchania prerokovaného správneho deliktu a pristúpil k úvahe o druhu a výmere sankcie za jeho spáchanie.

Správna úvaha o druhu a výmere sankcie

Správny orgán v tomto správnom konaní rozhodol o vine účastníka konania zo spáchania iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP a je pri správnej úvahe o druhu a výmere sankcie viazaný povinnosťou zistiť skutočnosti stanovené v § 26 ods. 5 ZZTP.

Podľa § 26 ods. 5 ZZTP *pri určení druhu sankcie a jej výmery sa prihliadne na závažnosť porušenej povinnosti, spôsob spáchania iného správneho deliktu, jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia a osobu páchatela, ako aj na to, či bol za ten istý správny delikt v minulosti uznaný vinným a aká sankcia mu bola uložená.*

Vo vzťahu k forme zavinenia správny orgán uviedol, že zavinenie nie je obligatórnym znakom skutkovej podstaty iného správneho deliktu právnickej osoby, a preto nie je vhodné uplatňovať *per analogiam* ustanovenia § 15 a § 16 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Právnická osoba môže byť oslobodená zo spáchania iného správneho deliktu na základe liberačných dôvodov. Liberačným dôvodom môže byť preukázanie vynaloženia všetkého úsilia, aby správne deliktu zabránila. Liberačné dôvody vo vzťahu k zavineniu však neboli identifikované.

Pochybenia sú ministerstvom posúdené ako porušenia verejného záujmu na riadnom výkone znaleckej činnosti. Ako závažné sú posúdené pochybenia uvedené pod bodmi 1. a 2., pretože ide o elementárne pochybenia, ktoré sú v rozpore so ZZTP. Vymenovanie všetkých použitých podkladov a zabezpečenie preskúmateľnosti postupov sú základnými atribútmi znaleckých posudkov. Ministerstvo sa v správnom konaní nezaoberalo správnosťou stanovenej výslednej hodnoty, čiže neskúmalo možný negatívny dosah na subjektívne práva a právom chránené záujmy.

Pochybenie uvedené pod bodom 3. je posúdené ako pochybenie s nízkou závažnosťou, keďže ide len o logický rozpor pri odvolaní sa na podklady.

Ministerstvo sa zaoberalo možnosťami upustenia od uloženia sankcie, pretože bola splnená časť obligatórných podmienok na upustenie od uloženia sankcie podľa § 26 ods. 6 ZZTP, a to priznanie spáchaného deliktu a jeho oľutovanie. Ministerstvo však vzhľadom na závažnosť deliktu, nezabezpečenia preskúmateľnosti podkladov, z ktorých účastník konania vychádzal pri stanovení prakticky všetkých hodnôt posúdilo konanie znaleckého ústavu na to, aby boli odstránené pochybenia. Ministerstvo podotýka, že znalecký ústav nevykonával legálnu možnosť, ako odstrániť nedostatky, a to vykonanie doplnenia podľa § 17 ods. 7 písm. b) ZZTP, ktorý by obsahoval všetky prílohy použité pri stanovení hodnoty a výpočty hodnôt. Účastník konania však doplnenie neposkytol a po nahliadnutí do denníka znaleckého ústavu takéto doplnenie ani nebolo identifikované. Ministerstvo preto konštatuje, že zo strany účastníka konania neboli vykonané všetky legálne kroky, ktorými mohol napraviť pochybenia, ktoré sú predmetom výroku rozhodnutia. Najmä pochybenie pod bodom 2, nepreskúmateľný výpočet, nie je možné napraviť predložením podkladov, keďže v podkladoch sa nenachádza výpočet, ktorý vykonal znalecký ústav v ZP.

Ministerstvo uplatnilo *per analogiam legis* ustanovenia § 4, 5, 8 a 11 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 91/2016 Z. z.“). Účastník konania nie je vylúčený z trestnej zodpovednosti (čiže ani deliktuálnej), spáchaný delikt nie je nepatrný (zanedbateľný), nie je možné sa domnievať, že účastník konania napravil škodlivý následok, keďže v priebehu správneho konania

nebolo zo strany účastníka konania preukázané doplnenie ZP, v ktorom by boli doplnené podklady a výpočet hodnôt.

ZZTP umožňuje uložiť v správnom konaní účastníkovi konania pokutu, zákaz výkonu znaleckej činnosti na obdobie najviac jedného roka alebo vyčiarknutie zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov.

Zohľadnením všetkých spomenutých skutočností mal správny orgán za to, že uloženie najprísnejšej sankcie vo forme vyčiarknutia zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov a uloženie zákazu výkonu znaleckej činnosti by bolo v danom prípade neproporcionálne a nespravodlivé, a pre naplnenie výchovnej, preventívnej a aj represívnej funkcie správneho trestania je spravodlivé uložiť znaleckému ústavu iný druh sankcie, t. j. pokutu.

Správny orgán nepokladá za primerané, aby znaleckému ústavu bola uložená pokuta blízka hornej hranici sadzby najvyššej možnej pokuty. Znalecký ústav pochybenia priznal a oľutoval. Tieto okolnosti (priznanie a oľutovanie) sú vyhodnotené ako poľahčujúce. Taktiež bola ako poľahčujúca okolnosť vyhodnotené konanie znaleckého ústavu vo veci nápravy pochybení, predkladaním cenníkov a vysvetlení v konaní.

Ministerstvo eviduje v registri znalcov, tlmočníkov a prekladateľov rozhodnutia o uznaní znaleckého ústavu za vinného zo spáchania iných správnych deliktov. Ide o rozhodnutia č. 48485/2015/155, č. 35271/2017/153, č. 24917/2017/153, č. 44926/2018/153, č. 33788/2019/153, 36845/2019/153, č. 15992/2020/153. Uvedené rozhodnutia nie sú považované správnym orgánom za prítazujúce okolnosti na strane účastníka konania, keďže podľa § 4 ods. 6 písm. a) bod 6 ZZTP sa do zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov zapisujú iné správne delikty za posledné tri roky. Po uplynutí trojročnej lehoty od právoplatnosti uloženej sankcie sú záznamy o iných správnych deliktov zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov vymazané, čím dochádza k zahľadniu sankcie v prípade uvedených rozhodnutí.

Na ďalšie rozhodnutia – rozhodnutie č. 11694/2022/153 z 27. 5. 2022, právoplatné 15. 6. 2022, sankcia pokuty vo výške 100 eur, rozhodnutie č. S-MSSR-002951/2023 zo 6. 11. 2023, právoplatné 16. 12. 2023, sankcia pokuty vo výške 1 500 eur, ministerstvo prihliadlo v správnej úvahe.

Ministerstvo zisťuje podľa § 26 ods. 5 ZZTP, či bolo predmetom uvedených dvoch správnych konaní identické porušenie, resp. identické protiprávne konanie. Predmetom uvedených dvoch správnych konaní je spôsobenie prieťahov v konaniach, čiže ide o delikty spáchané podľa § 26 ods. 1 písm. b) ZZTP. V tomto správnom konaní však bol znalecký ústav vinný zo spáchania iného správneho deliktu podľa § 26 ods. 1 písm. a) ZZTP, čiže nejde o to isté protiprávne konanie a nemôže byť spáchanie tohto ďalšieho deliktu vyhodnotené ako ďalší čiastkový útok pokračovacieho deliktu.

Keďže § 195 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov ukladá správnomu orgánu povinnosť dodržiavať zásady ukladania trestov podľa Trestného zákona, v danom prípade ministerstvo použije ustanovenia § 42 Trestného zákona o súhrnnom treste *per analogiam legis*. Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona ak sa odsudzuje páchatel za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Pri úvahe o výške sankcie sa preto prihliada na už uložené sankcie a znalecký ústav sa týmto rozhodnutím uznáva za vinného zo spáchania správneho deliktu, ktorý spáchal skôr, ako bolo ministerstvom vyhlásené prvostupňové rozhodnutie za jeho iný správny delikt č. 11694/2022/153 z 27. 5. 2022 a rozhodnutie za jeho iný správny delikt

č. S-MSSR-002951/2023 z 6. 11. 2023. Vzhľadom na uvedené preto ministerstvo prihliada na sankcie uložené rozhodnutiami č. 11694/2022/153 a S-MSSR-002951/2023, v ktorých bolo rozhodnuté o pokutách vo výške 100 a 1 500 eur, čiže v tomto správnom konaní môže byť znaleckému ústavu uložená maximálna pokuta vo výške 18 400 eur.

Z hľadiska ustanovenia § 41 Trestného zákona sa podľa princípov ukladania úhrnného trestu postupuje tak, že úhrnný trest sa uloží podľa toho, ktorý správny delikt je závažnejší a aká sankcia bola uložená. V danom prípade je správny delikt, z ktorého bol znalec uznaný za vinného rozhodnutím č. S-MSSR-002951/2023 (spôsobenie prietahov v troch rôznych konaniach s prekročením lehoty na vypracovanie znaleckého úkonu o viac ako dva roky v každom z konaní). Uvedené protiprávne konania sú považované za závažnejšie, ako skutok, ktorý je predmetom tohto správneho konania, teda aj za prísnejší trest, ktorý v rozhodnej miere absorbuje aj sankciu za správny delikt, ktorý bol predmetom tohto správneho konania.

Správny orgán na základe uvedeného zastáva názor, že vzhľadom na závažnosť deliktu, najmä nevymenovanie podkladov a nezabezpečenie prekúmateľnosti spôsobu výpočtu, bude vhodné v tomto konaní uložiť znaleckému ústavu pokutu vo výške 400 eur, ktorá je naplnením zákonného ustanovenia o deliktuálnej zodpovednosti znaleckého ústavu za spáchaný delikt.

Aby boli splnené podmienky primeranosti a individualizácie sankcie, ministerstvo posúdilo, či pokuta môže mať likvidačný charakter. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 147/2019 z 11. 12. 2019 sa pod likvidačným charakterom pokuty rozumie jej potenciál finančne zlikvidovať subjekt. Uvedené pochopiteľne neznamená, že nelikvidačný charakter by mal byť jediným kritériom pri úvahe správneho orgánu o výške pokuty.

Podľa uznesenia Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008 – 133 zo dňa 20. 4. 2010: „Správní orgán se tedy nebude muset při ukládání pokuty za jiné správní delikty, u nichž zákon neupravuje zvláštní kritérium v podobě osobních a majetkových poměrů pachatele, zabývat podrobným zjišťováním těchto poměrů tam, kde bude s ohledem na výši do úvahy přicházející pokuty a na základní poznatky o osobě pachatele, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení, zřejmé, že nehrozí existenční ohrožení pachatele či jeho podnikání. Naopak tam, kde si závažnost spáchaného deliktu či další relevantní okolnosti vyžadají v rámci rozmezí, které zákon pro daný delikt předpokládá, takovou intenzitu sankce, že nebude možné riziko likvidačního působení pokuty na osobu pachatele bez dalšího vyloučit, bude nutné, aby se správní orgán zjišťováním osobních a majetkových poměrů pachatele důkladněji zabýval a přihlédl k nim do té míry, aby výsledná pokuta byla sice citelným zásahem do jeho majetkové sféry, nikoli však zásahem vzhledem ke svému účelu nepřiměřeným, který má likvidační účinky. Správní orgán by měl přitom hodnotit osobní a majetkové poměry pachatele správního deliktu ke dni svého rozhodování, nikoliv k okamžiku spáchání deliktu.“

Význam citovanej judikatúry a aj európskej judikatúry (v rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva, napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 11. januára 2007, Mamidakis vs. Grécko alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 18. júna 2013, S. C. Complex Herta Import Export S.R.L. Lipova vs. Rumunsko) spočíva v tom, že ak by bolo výsledkom úvahy podľa § 26 ods. 5 ZZTP napríklad uloženie pokuty v blízkosti hornej hranice sadzby, malo by byť zvážené, či by bolo jej uloženie v predmetnej výške likvidačné. Ak by bol na základe získaných podkladov rozhodnutia, resp. kvalifikovaným odhadom majetkových pomerov ustálený záver, že uloženie pokuty v pôvodne

zamýšľanej výške by bolo likvidačné, správny orgán by mal pristúpiť k uloženiu takej pokuty, ktorá by bola vzhľadom na pomery dotknutej osoby primeraná. Primeranosťou je v tomto kontexte potrebné chápať uloženie individualizovanej sankcie, ktorá má nelikvidačný charakter, no zároveň je spôsobilá naplniť funkcie správneho trestania (preventívnu, ako aj represívnu).

Uloženie pokuty vo výške niekoľko sto eur nemôže mať likvidačný charakter a uložená pokuta nemôže pôsobiť likvidačne.

Napriek všetkému je spoločenská nebezpečnosť spáchaného deliktu vysoká, pretože v obsahu ZP sa nenachádzajú žiadne informácie o konkrétnych cenníkoch a spôsob výpočtu prakticky všetkých hodnôt. Ministerstvo poukazuje aj na to, že ZP bol vypracovaný pre účely trestného konania a zadávateľ ZP nemal možnosť pred dodaním rôznych ďalších podkladov v konaní vyhodnotiť podklady znaleckého úkonu a samotný spôsob výpočtu hodnôt.

Pokuta vo výške 400 eur splní represívny účel sankcie, keďže postihne majetok účastníka konania. Zároveň bude uložená sankcia pôsobiť preventívne, keďže rozhodnutie bude zverejnené v anonymizovanej podobe na internetovej stránke ministerstva, znalci sa budú môcť oboznámiť s rozhodnutím a vyhýbať sa podobným pochybeniam pri výkone znaleckej činnosti.

Správny orgán na podklade všetkého uvedeného rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podľa § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia rozklad listinne na poštovú adresu: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava, alebo elektronicky podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov; včas podaný rozklad má odkladný účinok.

Rozhodnutie správneho orgánu je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

JUDr. Vanesa Štrbjanová

generálna riaditeľka sekcie dohľadu